

**WEWNĄTRZSZKOLNY
SYSTEM
DORADZTWA ZAWODOWEGO**

**Szkoły Podstawowej nr 4 im. Zdzisława Jastrzębiec
Peszkiego w Sanoku**

Spis treści

Rozdział I	
Podstawa prawna	3
Rozdział II	
Założenia i cele Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego	5
Rozdział III	
Adresaci i szczegółowe zadania szkoły w zakresie doradztwa zawodowego.....	6
Rozdział IV	
Koordinator i osoby odpowiedzialne za realizację WSDZ.....	8
Rozdział V	
Treści i czas realizacji programu.....	12
Rozdział VI	
Formy i metody pracy doradczej	14
Rozdział VII	
Przewidywane efekty Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego	15
Rozdział VIII	
Ocena i ewaluacja	16

Rozdział I

§

Podstawa prawna.

Najważniejsze założenia związane z realizacją WSDZ w szkole zawarte są w dokumentach:

- **Rozprządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. (Dz. U. z 2017 poz.1591)** w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach..
- **Rozprządzenie MEN z dnia 28 sierpnia 2017 r. (Dz. U. z 2017 poz.1652)** w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
- **Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 1996 r., Nr 67, poz. 329 ze zm.)** zobowiązuje placówki oświatowe do przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia oraz określa warunki do rozwoju zainteresowań i uzdolnień uczniów przez organizowanie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych oraz kształtowanie aktywności społecznej i umiejętności spędzania czasu wolnego.
- **Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2003 r., Nr 118, poz. 1112, Nr 137, poz.1304, Nr 203, poz. 1966, Nr 228, poz.2258 oraz z 2004 r., Nr 96, poz. 959 i Nr 179, poz. 1845)** dotyczy zasadności zatrudnienia w szkole doradcy zawodowego.
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001r. Nr 61, poz. 624, z 2002 r. Nr 10, poz. 96, z 2003 r. Nr 146, poz. 1416)** nakładają na dyrektorów i rady pedagogiczne „obowiązek organizacji wewnątrzszkolnego systemu poradnictwa zawodowego oraz zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu”.
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2013.532 z dnia 7 maja 2013 r.)**. Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej ... prowadzą nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści.
- **Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. o prawie oświatowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 60):**

Art. 1 . System oświaty zapewnia w szczególności:

- 17) dostosowywanie kierunków i treści kształcenia do wymogów rynku pracy;
- 18) kształtowanie u uczniów podstaw przedsiębiorczości i kreatywności sprzyjających aktywnemu uczestnictwu w życiu gospodarczym, w tym poprzez stosowanie w procesie kształcenia innowacyjnych rozwiązań programowych, organizacyjnych i metodycznych;
- 19) przygotowywanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia;
- 20) warunki do rozwoju zainteresowań i uzdolnień uczniów przez organizowanie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych oraz kształcenia aktywności społecznej i umiejętności spędzania czasu wolnego.

Art. 98.1. Status szkoły zawiera w szczególności:

- 16) organizację wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.

Art. 109.1. Podstawowymi formami działalności dydaktyczno-wychowawczej są:

- 7) zajęcia z doradztwa zawodowego;
  6. zajęcia, o których mowa w ust. 1 pkt 7, są organizowane dla uczniów klasy VII i VIII szkoły podstawowej, branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego i technikum.
- **Przepisy wprowadzające ustawę – prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60):**

Art. 4. W ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta nauczyciela (Dz. U. z 2016 r. poz. 1379) wprowadza się następujące zmiany:

d) w ust. 7 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

- 3) tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć (...) doradców zawodowych prowadzących zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu w celu wspomagania uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.

Art. 292.

1. W roku szkolnym 2017/2018 zajęcia z doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust.1 pkt 7 ustawy – Prawo oświatowe, są realizowane w opraciu o program przygotowany przez nauczyciela realizującego te zajęcia i dopuszczony do użytku przez dyrektora szkoły, po zasięgnięciu rady pedagogicznej.

2. Program, o którym mowa w ust. 1, zawiera treści dotyczące informacji o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach uzyskania kwalifikacji zgodnych z potrzebami rynku pracy i predyspozycjami zawodowymi.

Rozdział II

§

Założenia i cele Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego.

Założenia:

Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego, zwany dalej WSDZ, obejmuje ogół działań podejmowanych przez Szkołę Podstawową nr 4 w Sanoku, mających na celu przygotowanie uczniów do podejmowania decyzji w zakresie wyboru kierunku dalszego kształcenia oraz zawodu wykonywanego w przyszłości. Uczeń świadomie kierujący swoją ścieżką edukacyjną i zawodową to taki, który wie jakie ma predyspozycje i zainteresowania, zna swoją wartość i potrafi dokonać samooceny, orientuje się w kierunkach kształcenia szkół średnich na lokalnym rynku, zna panującą sytuację na rynku pracy oraz umie samodzielnie dokonać wyboru szkoły średniej i ma plany na przyszłość.

System WSDZ, określa cele i zadania szkoły oraz nauczycieli w odniesieniu do uczniów i ich rodziców w ramach dwuletniego planu działań. Uwzględnia również sposób realizacji zadań, oczekiwane efekty oraz metody i formy pracy. Działania w ramach WSDZ powinny być zaplanowane, spójne, prowadzone w sposób ciągły i systematyczny.

Cele WSDZ:

1. Umożliwia uczniowi zdobycie wiedzy i umiejętności do poznania samego siebie i własnych predyspozycji zawodowych.
2. Stwarza uczniowi możliwość poznania zawodów i stanowisk pracy, rynku pracy oraz procesów na nim zachodzących i praw nim rządzących.
3. Tworzy podstawę do kształtowania właściwej roli przyszłego pracownika.
4. Zapoznaje z możliwościami uzyskania kwalifikacji zawodowych zgodnych z potrzebami rynku pracy i własnymi predyspozycjami zawodowymi.
5. Przygotowuje do świadomego planowania własnej kariery edukacyjno-zawodowej.

Cele szczegółowe:

Dla uczniów:

- Nabywają i rozwijają umiejętność pracy zespołowej, kształtują właściwe relacje społeczne i przełamują bariery środowiskowe.
- Poznają i rozwijają swoje umiejętności, zainteresowania, pasje i talenty.
- Posiadają informacje o zawodach, ofercie edukacyjnej i rynku pracy.
- Są świadomi swoich mocnych i słabych stron.
- Potrafią podejmować decyzje w oparciu o wiedzę o swoich zasobach.

- Mają wiedzę dotyczącą charakterystyki zawodów z najbliższego otoczenia.
- Dostrzegają wyjątkowość każdego człowieka.
- Odczuwają rozbudzenie postawy autorefleksji o sobie.

Dla nauczycieli:

- Potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów.
- Rozwijają zainteresowania, zdolności, talenty oraz predyspozycje uczniów.
- Realizują tematy z doradztwa zawodowego zgodnie z podstawą programową.
- Udzielają rodzicom informacji i wsparcia w procesie doradczym lub kierują do specjalistów, udzielających wsparcia w tym zakresie.
- Udzielają informacji na temat zasad rekrutacji i oferty szkół średnich i wyższych.
- Współpracują z instytucjami w zakresie procesu orientacji i doradztwa zawodowego w szkole.

Dla rodziców:

- Angażują się w rolę „doradców” swojego dziecka.
- Znają mocne i słabe strony swojego dziecka.
- Posiadają informacje na temat czynników ważnych przy wyborze określonego zawodu i szkoły (zasady rekrutacji, oferty szkół).
- Wiedzą, gdzie w razie potrzeby znaleźć pomoc dla swoich dzieci w sytuacjach trudnych w zakresie planowania kariery zawodowej.
- Angażują się w działania doradcze szkoły.

Rozdział III

§

Adresaci i zadania szkoły w zakresie doradztwa zawodowego.

Adresatami Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego są uczniowie, ich rodzice i nauczyciele, którzy realizują następujące zadania:

Zadania uczniów:

- Dokonają świadomego wyboru dalszego kształcenia.
- Potrafią zaplanować swoją ścieżkę zawodową z uwzględnieniem czynników środowiskowych.
- Zrobią analizę swoich potrzeb, zainteresowań i oczekiwań.

Zadania nauczycieli:

- Dostarczą informacji i wiedzy niezbędnej do świadomego planowania ścieżki edukacyjno-

zawodowej.

- Pokierują procesem planowania kariery zawodowej swoich uczniów.
- Podejmą różne akcje popularyzujące zawody i podnoszące świadomość zawodową uczniów.
- Prowadzą zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego zgodne z założeniami podstawy programowej.

Zadania rodziców:

- Przygotują się do pełnienia roli 'doradców' swoich pociech.
- Znają czynniki ważne przy wyborze szkoły i zawodu.
- Posiadają wiedzę o ofercie szkół średnich oraz zasadach i terminach rekrutacji (dotyczy głównie rodziców uczniów klas ósmych)
- Zaangażują się w pracę doradczą szkoły (np. prezentują swoje zawody i zakłady pracy).
- Wiedzą gdzie szukać pomocy dla swoich dzieci w sytuacjach trudnych.

Zadania szkoły:

- Przygotowuje uczniów do wyboru zawodu, który nie jest pojedynczym aktem, lecz długotrwałym procesem stanowiącym sekwencje decyzji podejmowanych przez wiele lat.
- Wdroża do wzięcia odpowiedzialności za swoją przyszłość i podejmowania decyzji.
- Popularyzuje wiedzę na temat zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy, jak również dostarcza uczniom informacji o ich własnych predyspozycjach i umiejętnościach.
- Tworzy sprzyjające warunki do określenia preferencji edukacyjnych i zawodowych swoich uczniów z uwzględnieniem ich uwarunkowań wewnętrznych (cech osobowości, temperamentu, zdolności) i zewnętrznych (doświadczenia, otoczenia społecznego).
- Wspiera ucznia i jego rodzinę w podejmowaniu decyzji edukacyjnych.
- Zapewnia warunki lokalowe i kadrowe do realizacji zajęć z doradztwa zawodowe oraz założeń WSDZ.
- Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, prowadzone w klasach VII i VIII w wymiarze 10 godzin w roku szkolnym.
- Zapewnia warunki do realizacji innych form zawodoznawczych: wycieczek, targów edukacyjnych i pracy, spotkań z przedstawicielami różnych zawodów, przedstawicielami szkół i uczelni, absolwentami, wolontariatu.

Rozdział IV

§

Koordinator i osoby odpowiedzialne za realizację WSDZ.

1. Koordynator WSDZ.

- Koordynatorem WSDZ jest nauczyciel doradztwa zawodowego w szkole lub inny nauczyciel powołany przez dyrektora szkoły.
- Bierze udział w planowaniu działań szkoły w zakresie doradztwa zawodowego, aktualizuje informacje związane z doradztwem zawodowym.
- Dokonuje bieżącego monitorowania realizacji WSDZ, przeprowadza ankietę ewaluacyjną i sporządza sprawozdanie z realizacji WSDZ.

2. Realizatorzy i uczestnicy:

- W działaniach WSDZ uczestniczy cała społeczność szkolna: dyrekcja szkoły, nauczyciele i wychowawcy, specjaliści, uczniowie klas I – VIII, a w szczególności uczniowie klas VII i VIII.
- WSDZ realizowany jest przez wszystkich członków Rady Pedagogicznej, ze szczególnym uwzględnieniem nauczyciela doradztwa zawodowego, wychowawców, pedagoga i psychologa, przy współpracy rodziców oraz placówek, instytucji i zakładów pracy.
- Zakres zadań poszczególnych osób zaangażowanych w proces doradczy wynika z kompetencji, profilu wykształcenia, wykładanych treści oraz podstawy programowej w szkole podstawowej.

3. Zadania osób odpowiedzialnych za realizację i wdrażanie WSDZ w szkole:

Doradca zawodowy, pedagog i psycholog szkolny diagnozują potrzeby oraz możliwości uczniów, udzielają indywidualnych porad i konsultacji w zakresie rozpoznawania mocnych stron oraz podejmowania decyzji edukacyjnych, w zależności od potrzeb i możliwości organizacyjnych prowadzą zajęcia rozwijające umiejętności emocjonalno - społeczne na temat technik uczenia się, radzenia sobie ze stresem i autoprezentacji, kierują uczniów do specjalistycznych placówek, badają losy absolwentów.

Wychowawcy klas na lekcjach wychowawczych wprowadzają podstawy treningu interpersonalnego, kierują uczniów potrzebujących pomocy do doradcy zawodowego na konsultacje, prowadzą zajęcia na temat poznawania siebie i o tematyce zawodowej, uczą sposobów organizacji pracy własnej, wyznaczania celów.

Przykłady zadań nauczycieli poszczególnych przedmiotów w odniesieniu do doradztwa zawodowego:

Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej uczą wyszukiwania informacji na temat edukacji i zawodów za pomocą słowników, encyklopedii, komputera. Wdrażają do podejmowania obowiązków i rzetelnego ich wypełniania. Zapoznają z pojęciem pracy i wynagrodzenia pieniężnego oraz sytuacji ekonomicznej rodziny. Przedstawiają znaczenie pracy w życiu człowieka, omawiają z dziećmi zawody ich najbliższych, prezentują charakterystykę pracy w różnych zawodach. Rozwijają zainteresowania, zapoznają ze sposobami powstawania różnych przedmiotów, uczą podstawowych umiejętności technicznych.

Nauczyciele zajęć komputerowych prowadzą naukę poszukiwania, selekcjonowania, porządkowania, gromadzenia i wykorzystywania informacji np. dotyczących oferty edukacyjnej szkół średnich, pomagają uczniom klas siódmych i ósmych w logowaniu się do elektronicznego systemu wspomagania rekrutacji szkół średnich, wyjaśniają organizację pracy i przepisy bhp w pracy z komputerem, uczą komunikowania się za pomocą komputera i technologii informacyjnych. Prezentują sposoby opracowywania tekstów, prezentacji multimedialnych oraz danych liczbowych w arkuszu kalkulacyjnym. Wdrażają do pracy zespołowej w ramach projektu, pokazują sposoby wykorzystania technologii informacyjnych w różnych zawodach.

Nauczyciele języka polskiego omawiają charakter pracy w różnych zawodach, uczą tworzenia wypowiedzi: pisanie życiorysu, podania, ogłoszenia, listu oficjalnego (dostosowywanie wypowiedzi do sytuacji). Kształtują umiejętność operowania słownictwem z kręgu: szkoła i nauka, środowisko społeczne. Wdrażają do samokształcenia i docierania do informacji za pomocą słowników, encyklopedii. Pokazują znaczenie komunikacji niewerbalnej w autoprezentacji.

Nauczyciele matematyki uczą gromadzenia i porządkowania danych o edukacji i zawodach, odczytywania i interpretacji danych w tekstach, tablicach i wykresach. Kształtują umiejętność posługiwania się procentami, zapoznają z zawodami z dziedziny księgowości i rachunkowości. Uczą planowania czynności z wykorzystaniem kalendarza (wykonywanie obliczeń) oraz dzielenia zadań na etapy.

Nauczyciele języków obcych zapoznają z zasobem języka dotyczącym szkoły i pracy oraz cech charakteru i umiejętności. Prezentują uczniom filmy o zawodach w języku obcym. Uczą tworzenia

kilkudzaniowych wypowiedzi na temat swoich umiejętności (prezentacja siebie). Zachęcają do pracy zespołowej metodą projektu.

Nauczyciele przyrody, fizyki, chemii, geografii, biologii omawiają stan zdrowia i choroby człowieka nawiązując do przeciwwskazań zdrowotnych w wybranych zawodach. Wykazują znaczenie odpoczynku w życiu człowieka, prawidłowych warunków nauki i pracy, zasad uczenia się. Wdrażają do planowania dnia i organizowania pracy własnej. Zapoznają z zawodami z dziedziny meteorologii, rolnictwa, biologii, leśnictwa, ochrony środowiska, fizyki, chemii, geografii, ochrony zdrowia, astronomii.

Nauczyciele historii i wiedzy o społeczeństwie, informują o siedzibie władz lokalnych uczniów oraz ich zakresie działań i sposobie powoływania. Wyjaśniają demokratyczny charakter państwa. Charakteryzują pojęcie samorządności, opisują zawody związane z polityką, dyplomacją, przedstawiają zawód historyka. Zapoznają ze znaczeniem społecznego podziału pracy, opisują grupy społeczne i ich role w społeczeństwie. Omawiają z uczniami problemy współczesnej Polski (m.in. bezrobocie). Zapoznają ze zjawiskiem emigracji politycznej i zarobkowej. Uczą tworzenia drzewa genealogicznego. Omawiają z uczniami funkcjonowanie przemysłu, warunki pracy w fabryce dawniej i dziś. Prezentują podstawowe cechy obecnego systemu gospodarczego.

Nauczyciele wychowania fizycznego omawiając trening zdrowotny, pomagają opracować rozkład dnia ucznia, uwzględniając proporcje między pracą a wypoczynkiem, wysiłkiem umysłowym i fizycznym. Promują zawody związane ze sportem oraz pokazują mało znane dyscypliny sportowe.

Nauczyciele wychowania do życia w rodzinie prowadzą lekcje na temat ról społecznych i modeli życia. Zapoznają ze sposobem pracy instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Kształtują u uczniów poczucie odpowiedzialności za własny rozwój.

Nauczyciele religii i etyki przedstawiają znaczenie i wartość pracy w życiu człowieka, etykę zawodową, pomagają tworzyć uczniom ich własne systemy wartości. Pomagają poznać siebie, przyjąć odpowiedzialność za siebie. Przekazują wiedzę o znaczeniu praw i obowiązków, zasad i reguł postępowania w życiu człowieka. Uczą prowadzenia dyskusji i umiejętności uzasadniania opinii dotyczących zjawisk w społeczności lokalnej.

Nauczyciele muzyki zapoznają uczniów z zawodami związanymi z muzyką, przekazują wiedzę

o tworzeniu instrumentów, uczą gry na instrumentach.

Nauczyciele plastyki zapoznają z zawodami z dziedziny kultury. Uczą korzystania z przekazów medialnych oraz wykorzystywania ich wytworów.

Nauczyciele techniki opisują funkcje urządzeń technicznych, omawiają kolejność działań technologicznych, organizację miejsca pracy i szacowanie czasu jej trwania. Uczą posługiwania się narzędziami do obróbki ręcznej.

Nauczyciel bibliotekarz prenumeruje czasopisma związane z edukacją oraz literaturę z zakresu doradztwa zawodowego, udostępnia ulotki o szkołach.

Ponadto nauczyciele prowadzą zajęcia pozalekcyjne i koła zainteresowań umożliwiające uczniom rozwijanie swoich zdolności i umiejętności.

Rozdział V

§

Treści i czas realizacji organizacji programu.

Lp	Zadanie	Realizator	Termin
1.	Zatwierdzenie WSDZ SP 4 w Sanoku.	koordynator doradztwa zawodowego	Wrzesień 2018
2.	Spotkanie z koordynatorem z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej lub doradcą zawodowym z Powiatowego Urzędu Pracy w Sanoku.	koordynator doradztwa zawodowego	Marzec 2018
3.	Aktualizacja informacji zawodoznawczych (gazetka ścienna, infomacje na stronie internetowej szkoły).	koordynator doradztwa zawodowego	cały rok
4.	Spotkania i rozmowy z rodzicami podczas zebrań.	doradca zawodowy, pedagog, wychowawcy	cały rok
5.	Prowadzenie zajęć z doradztwa zawodowego dla klas VII i VIII.	doradca zawodowych	cały rok
6.	Przeprowadzenie lekcji przedmiotowych z elementami zawodoznawczymi zgodnie z podstawą programową.	nauczyciele przedmiotów	cały rok
7.	Spotkania z przedstawicielami ciekawych zawodów.	koordynator doradztwa zawodowego, wychowawcy, pedagog szkolny	cały rok
8.	Ankieta zawodoznawcza dla uczniów klas VII i VIII.	koordynator doradztwa zawodowego, wychowawcy,	Kwiecień 2019

9.	Wycieczki do miejsc pracy.	wychowawcy, koordynator doradztwa zawodowego, pedagog szkolny	cały rok
10.	Współpraca nauczycieli, wychowawców ze specjalistami szkolnymi.	doradca zawodowy, pedagog szkolny, psycholog szkolny, wychowawcy, nauczyciele	cały rok
11.	Współpraca z instytucjami wspierającymi WSDZ.	koordynator doradztwa zawodowego	cały rok
12.	Udział w wycieczkach zawodoznawczych, targach edukacyjnych i pracy.	wychowawcy, koordynator doradztwa zawodowego, pedagog szkolny	cały rok
13.	Spotkanie z przedstawicielami i absolwentami szkół średnich i uczelni.	wychowawcy, koordynator doradztwa zawodowego, pedagog szkolny	cały rok
14.	Konkurs szkolny "Już dziś zaplanuj swoją przyszłość".	wychowawcy, koordynator doradztwa zawodowego,	Styczeń 2019
15.	Sprawozdanie z realizacji działań WSDZ	koordynator doradztwa zawodowego	Czerwiec każdego roku szkolnego

Rozdział VI

§

Formy i metody pracy doradczej.

1. Formy:

Adresowane do uczniów:

- Diagnoza i analiza potrzeb na podstawie obserwacji, wywiadów, ankiet.
- Indywidualne konsultacje i porady związane z dalszą edukacją (również dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi).
- Warsztaty pozwalające na odkrywanie swoich zainteresowań, umiejętności i predyspozycji zawodowych, ukazujące potrzebę planowania własnej przyszłości zawodowej.
- Zajęcia grupowe - nakierowane na rozwój umiejętności społecznych i interpersonalnych: komunikacji, współpracy, przezwyciężania stresu.
- Koła zainteresowań.
- Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.
- Zajęcia grupowe umożliwiające poznanie różnych zawodów i związanych z nimi wymagań, filmy zawodoznawcze.
- Wyjścia i wycieczki szkolne do zakładów pracy.
- Tablica z informacjami zawodoznawczymi i ofertą edukacyjną kształcenia na poziomie szkół średnich, czyli tzw. "Informator Ośmioklasisty".
- Udział w dniach otwartych szkół średnich.
- Udział w konkursach z zakresu doradztwa zawodowego.

Adresowane do rodziców:

- Indywidualne konsultacje i porady udzielane przez z nauczycieli/specjalistów na terenie szkoły SP 4 w Sanoku.
- Kierowanie do Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej na konsultacje z doradcą zawodowym.
- Zachęcanie i włączanie rodziców w proces doradczy szkoły np. poprzez przedstawianie wykonywanych przez siebie zawodów.
- Udział w dniach otwartych szkół średnich.
- Udostępnianie informacji edukacyjnych (prezentacja założeń pracy edukacyjnej na terenie szkoły na rzecz uczniów, informacji na temat zasad i terminów rekrutacji) i zawodowych (o zawodach przyszłości).

Adresowane do nauczycieli:

- Tworzenie warunków do wymiany doświadczeń i dzielenia się wiedzą.
- Śledzenie losów absolwentów.

Adresowane do środowiska lokalnego:

- Spotkania z przedstawicielami szkół średnich.
- Spotkania z przedstawicielami lokalnych firm i zakładów pracy.
- Współpraca z instytucjami wspierającymi pracę szkoły m.in. Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Centrum Integracji Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, itp.

2. Metody pracy doradczej:

- Metody aktywizujące (burza mózgów, dyskusja, giełda pomysłów, mapy myślowe) - wspólne pracowanie nad rozwiązaniem problemu.
- Drama – krótkie scenki i inscenizacje, odgrywanie ról.
- Metody plastyczne – komiksy, plakaty.
- Metody audiowizualne - wykorzystanie Internetu jako narzędzi zdobywania informacji, programy i prezentacje multimedialne, filmy edukacyjne.
- Gry i zabawy rozwijające myślenie strategiczne.
- Trening komunikacji i zachowań społecznych, mini – wykłady, pogadanki, debaty.
- Testy (kwestionariusz, ankieta, test).

Rozdział VII

§

Przewidywane efekty WSDZ.

Przewidywane rezultaty i korzyści z realizacji WSDZ:

1. Dla uczniów i rodziców:

- Dostęp do informacji edukacyjnej i zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców.
- Świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe.
- Kształtowanie odpowiednich postaw, nawyków, umiejętności i wiedzy oraz aktywności zawodowej uczniów.
- Mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia do nauki i pracy.
- Pomoc rodzinie w kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych

z planowaniem kariery zawodowej ich dzieci.

- Przygotowania uczniów do pełnienia różnych ról społecznych.

2. Dla szkoły:

- Utworzenie na terenie szkoły bazy informacji edukacyjnej i zawodowej oraz zapewnienie jej systematycznej aktualizacji.
- Lepsze wyniki edukacyjne uczniów.
- Zwiększenie konkurencyjności szkoły.
- Realizowanie przepisów prawa oświatowego w zakresie doradztwa zawodowego.

3. Dla środowiska lokalnego:

- Zwiększenie trafności decyzji edukacyjnych uczniów wybierających szkołę średnią i planujących swoją karierę zawodową.
- Promocja lokalnych instytucji i zakładów pracy.

Rozdział VIII

§

Ocena i ewaluacja.

Ewaluacja Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego jest stałym elementem wdrażania działań doradczych w szkole, aby propozycje zajęć były zgodne z oczekiwaniami i potrzebami. Wykorzystana zostanie do tego technika wywiadu, obserwacji i ankiety. Ewaluacja pozwala także zaobserwować dynamikę procesu i rodzących się nowych potrzeb. Dzięki niej zostanie dokonana aktualizacji działań doradczych oraz odkrywanie aktualnych potrzeb i oczekiwań - co pozwoli na długoterminowe planowanie działań. Na podstawie ankiety ewaluacyjnej doradca zawodowy sporządzi sprawozdanie w formie pisemnej i przekaże Dyrektorowi szkoły (Radzie Pedagogicznej) do zatwierdzenia pod koniec roku szkolnego.

Oprac. Agnieszka Skarbek-Hłouszek